No. 2379 Zaterdag 10 Augustus 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. I. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Wenschelijkheidsbegrooting 1929 in den Kolonialen Raad.

Aanwezig waren op Maandagavond 5 Augustus, de Voorzitter en acht Leden, benevens de gemachtigde van het Bestuur, de heer H. SCHOTBORGH, Adm. v. Fin.

De belangstelling van het publiek was groot, vooral natuurlijk van de ambtenaren, wier belangen dien avond ter sprake zouden komen. Zou de duurtebijslag, waarnaar zoo lang reeds gesnakt is, erdoor komen? Het was de eeuwenoude quaestie: to be or not to be!

Onder de Ingekomen stukken was een afschrift van een request van de hoofdambtenaren aan den Gouverneur, om duurtebijslag, zoo goed als alle ambtenaren; — een afschrift van een request van den heer LEON c. s. aan den Gouverneur, omtrent opslagplaatsen; — eindelijk een brief van den heer DE VEER ABRAHAMSZ, om kennis te geven van zijn ontslagname als Lid van den Raad, tevens aan allen een hartelijk vaarwel toe te roepen.

Een en twee werden voor kennisgeving aangenomen.

Daarna heette de Voorzitter den Gemachtigde van het Bestuur welkom in den Raad, vooral na zijn lange afwezigheid in het buitenland, terwijl hij tevens een woord van hulde sprak aan 't adres van den heer DE VEER [illegible] dank brengende voor [illegible] in de jaren dat hij Lid van den Raad was, in het belang der kolonie gedaan heeft.

Vervolgens beantwoordde de Gem. v. h. Bestuur. enkele vragen en opmerkingen van het Eindverslag, en werden de *Algemeene Beraadslagingen* [illegible]opend.

[illegible] werd het woord gevoerd door [illegible] R. J. BEAUJON JR. Op voordracht van Zijne Exc. den Gouverneur tot Lid van den Raad benoemd, vooral [illegible] van de Bovenwindsche eilanden, kon zijn maidenspeech wel over niets anders handelen. Niemand die anders verwachtte.

In den heer BEAUJON hebben de Bovenwindsche eilanden eindelijk, na jaren van totale verwaarloozing, een voorvechter gevonden, die spreekt met kennis van zaken, tevens iemand die in elke betrekking die hij bekleed heeft, zich steeds con amore daaraan gegeven heeft.

Heel natuurlijk dat de heer B. protesteerde tegen de *los-van-Curaçao-beweging*, die er op de Bovenwinden zou bestaan. Spr. pleitte voor den aanleg op St. Martin en voor bevordering van den teelt van potato's en jams op Statius. Spr. wilde nog geen concreet voorstel doen, overtuigd als hij is dat de Gouverneur na zelf-aanschouwing wel spoedig met een voorstel zal komen.

Dit werd door den Gem. v.h. Bestuur beaamd, die zeide dat het 't plan van den Gouverneur was zich eerst zelf persoonlijk door eigen aanschouwing van den bestaanden toestand te overtuigen, en daarna met een concreet voorstel tot opheffing van den Bovenwindsche eilanden en verbetering van den toestand aldaar voor den dag te komen.

Hierna ging men over tot de artikelswijze behandeling van de Suppletoire begrooting.

Dat deze, behoudens een enkele uitzondering, er met vlag en wimpel zouden doorkomen, was uit de gewisselde stukken reeds duidelijk geworden.

Bij *onderartikel 122, ad. 14o*, betrekking hebbende op de voorgestelde betonnen brug over Rooi Canarie, merkt de heer BEAUJON op, dat zoo'n kostbare brug niet noodig is. Volgens hem zou het veel beter en practischer zijn, het water zooveel mogelijk te keeren door afkeerdammen, en dan in plaats van de brug labado's te bouwen. Daardoor zou aan de geamakte bezwaren voldoende tegemoet gekomen worden, en tevens zou deze maatregel strekken tot voordeel van landbouw en veeteelt. Daarom stelt de heer B. voor de omschrijving van dit artikel in dien geest te veranderen. Dus geen betonnen brug, maar afkeerdammen en labado's.

De Gem. v. h. Bestuur vereenigde zich met dit voorstel.

Bij het *Eenig artikel A, sub 22o*, stelde de heer JOSSY C. HENRIQUEZ voor in stede van f. 185.000 en f. 223.000 te lezen respectievelijk f. 165.000 en f. 203.000; — dus te verminderen met f. 20.000. De hr. Henriquez stelde voor, voor de hoofdambtenaren een duurtebijslag van 10% van hun organiek salaris, voor de andere ambtenaren 10%, zoo ongehuwd, 10 + 5%, zoo gehuwd, en nog plus 2½% voor kinderen beneden de 18 jaar tot een maximum van f. 500. Op deze wijze meende de hr. Henriquez dat de diverse groepen billijker gesalarieerd zouden worden.

Door den Gem. v. h. Bestuur werd dit amendement bestreden.

Ook de heer ZEPPENFELDT brak een lans voor de hoofdambtenaren, en pleitte voor gelijke verhooging voor allen.

Bij stemming werd het amendement-Henriquez aangenomen met 5 tegen 4 stemmen.

Vóór stemden de Voorzitter en de Leden Henriquez, Senior, Muskus en Van Leeuwen.

Tegen stemden de Leden de Lannoy, Winkel, Zeppenfeldt en Beaujon.

Hierna stelde de GEMACHTIGDE VAN HET BESTUUR voor om art. 122 h van de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1929 te doen luiden: *bouw van twee woningen voor ambtenaren f. 30.000*.

Hetgeen door den Gemachtigde als volgt werd toegelicht:

Er bestaat groote behoefte aan woningen voor naar Aruba gedetacheerde ambtenaren. Waar dit jaar niet tot den bouw van een quarantaine- en observatiegebouw op Aruba kan worden overgegaan, zal deze bouw uitgesteld moeten worden. Voorgesteld wordt nu het indertijd voor den bouw in 1929 van een quarantaine- en observatiegebouw toegestane crediet, met wijziging der omschrijving, te bestemmen voor den bouw van twee woningen voor ambtenaren.

Dit voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de Rondvraag werd door den heer J. C. HENRIQUEZ aan den Gem. v. h. Bestuur de vraag gesteld, of 't waar is, dat er op Parera een weg wordt aangelegd, en hoeveel deze weg zal kosten; — welke vraag door den Gem. beantwoord werd.

Daarna sprak de heer WINKEL over de overrompeling op 8 Juni l.l., over de klachten omtrent de slechte behandeling der Venezolaansche gevangenen, — waarin spr. echter zelf niet gelooft.

Als spr. echter zelf geen geloof hecht aan deze klachten, waarom ze dan in een publieke vergadering te berde gebracht?

Ten slotte drukte spr. zijn verwondering uit over de afwezigheid van het oorlogsschip, waarmede Zijne Exc. de Gouverneur ter inspectie naar de Bovenwindsche eilanden was, in deze dagen van woeling. Spr. verzocht dit ter kennis van het Bestuur te brengen.

De heer ZEPPENFELDT merkte hiertegen op, dat zulke vragen als van de heeren Henriquez en Winkel, buiten de agenda en schriftelijke behandeling om, niet volgens de vroegere parlementaire usances zijn.

De heer HENRIQUEZ zeide daarop, dat hij dien morgen bij den Gem. v. h. Bestuur geweest was om hem ermee in kennis te stellen, dat hij die vraag zou stellen.

Waarop de heer ZEPPENFELDT antwoordde, dat hij die aanwijzing miste in hetgeen gezegd was, — dat echter in dit geval hetgeen hij gezegd had, niet gold voor den heer Henriquez, doch alleen voor den heer Winkel.

De heer WINKEL vroeg daarop, of hij eerst alle leden had moeten afgaan, om deze met hetgeen hij zeggen wilde in kennis te stellen.

Waarop de heer ZEPPENFELDT repliceerde, dat zaken zaken zijn, en dit met name een zeer delicate zaak, die eerst kort geleden in den Raad behandeld is om naar aanleiding waarvan een verzoek tot de Koningin gericht is om een commissie van onderzoek uit te zenden. Indien de hr. W. de Leden ervan in kennis had gesteld, dat hij dien avond daaromtrent zou spreken, dan had de Raad zijn houding kunnen bepalen en zich er voor of tegen uitspreken. Nu staat de hr. W. alleen en komt het gesprokene geheel alleen voor zijn rekening.

Met deze opmerking van den heer Zeppenfeldt waren blijkbaar alle overige Leden van den Raad het eens, daar niemand nog een woord erover sprak.

De Kabinetscrisis.

Zaterdag 13 Juli hadden de Holl. kranten het bericht:

H. M. de Koningin heeft de opdracht tot samenstelling van een kabinet, steunende op de rechterzijde, verleend aan jhr. mr. Ruys de Beerenbrouck, minister van Staat, voorzitter van de Tweede Kamer, die verzocht heeft, deze opdracht in beraad te mogen houden.

De Maasb. zegt van de opdracht, aan jhr. Ruys verstrekt tot formatie van een kabinet, steunend op de rechterzijde, dat hiermee voorzeker de geschikte persoon is aan het werk gezet. „Onze wenschen en gebeden vergezellen den formateur bij het volbrengen zijner voor ons vaderland zoo belangrijke taak."

De Resbode is van oordeel, dat wij, katholieken, ons over de opdracht aan jhr. Ruys zeker niet behoeven te verontrusten.

Wij verheugen ons er over, dat H. M. de koningin staatsrechtelijk volkomen logisch, de consequentie van den verkiezingsuitslag heeft getrokken en een der leiders van de partij welke de sterkste en grootste overwinning te boeken had, met een opdracht tot de kabinetsformatie heeft belast.

Want nu [illegible] katholieke program [illegible] tot een herstel der parlementaire samenwerking zullen worden gevoerd.

We zijn genoeg real-politiker, om te beseffen dat bij een coalitie van drie geheel verschillende groepen ons program niet voor de volle 100 pCt. zal verwezenlijkt worden.

Maar van den anderen kant hebben wij ook vertrouwen genoeg in mannen als jhr. Ruys en Mgr. Nolens, die ter bereiking van 'n herstel der rechtsche samenwerking de belangrijkste paragrafen van ons katholiek program niet uit het oog zullen verliezen.

De Gelderl. wijst erop, dat de heer Ruys geen opdracht heeft gekregen tot samenstelling van een kabinet uit de rechterzijde, maar van een kabinet steunende op de rechterzijde.

Jhr. Ruys zal niet trachten de coalitie te herstellen: hij zal niet probeeren een regeeringsprogram te ontwerpen, waarop de drie partijen der rechterzijde zich tot samenwerking zouden vereenigen; hij zal een program aanbieden aan een stel ministers, dat met de partijen geen overleg zal plegen, geen relatie aanbinden, maar dat, door zijn inhoud, den steun der partijen zal trekken.

Dus geen coalitie-kabinet, geen zaken-kabinet in de neutrale beteekenis van het woord, maar een ministerie, dat zonder bepaald accoord met de rechterzijde, in vrijheid met de rechterzijde zal trachten samen te werken.

Het Utr. Dgbl. noemt de opdracht aan een katholiek formateur voor de hand liggend.

De R. K. Staatspartij is het sterkste uit de stembus te voorschijn gekomen, en dat, dientengevolge bij een rechtsche kabinetsformatie de leiding van het ministerie aan een katholiek wordt toevertrouwd — daartegen zal niemand die constitutioneel denkt bezwaar kunnen maken. Bovendien is jhr. Ruys de Beerenbrouck een algemeen-geziene figuur, een middenfiguur in de politiek, die als kabinetsformeerder geenerlei gevoeligheid opwekt bij bepaalde politieke groepen.

Het blad hoopt ten slotte, dat de rechtsche samenwerking, waarvan de heer Ruys zich eerst wil vergewissen, mogelijk zal blijken.

De N. R. Ct. blijft bij haar reeds eerder gegeven meening, dat een opdracht tot vorming van een parlementair meerderheidskabinet tot mislukking gedoemd is.

Nu een kabinet „van de uiterste noodzaak" door de Roomsch-katholieken niet wordt aanvaard, gelijk zij na deze verkiezing trouwens niet kunnen doen, blijft, volgens de N. R. Ct., dus een parlementair kabinet tot de onmogelijkheden behooren —altijd van de praemisse uitgaand, dat men aan oprechtheid in de politiek blijft hechten.

De heer Ruys heeft, vindt het blad, niet meer te doen, dan de onmacht der rechterzijde te doen uitschijnen, om aan het verzoek der koningin te voldoen.

Het Hbld. komt het niet onwaarschijnlijk voor, dat dit eerste bedrijf der kabinetsformatie niet het laatste zal zijn.

Binnen enkele dagen zullen wij wel te hooren krijgen, dat de heer Ruys de Beerenbrouck Hare Majesteit heeft verzocht van de opdracht te mogen worden ontslagen.

Mogelijk blijft natuurlijk, dat de heer Ruys de formuleering „steunende op de rechterzijde" zoo leest, dat hij een poging doet een roomsch-katholiek — anti-revolutionnair minderheidskabinet te vormen met een program, waarvoor op medewerking van christelijk-historische zijde min of meer kan worden gerekend.

Ook dat evenwel is niet waarschijnlijk, omdat de antithese op het gebied der koloniale politiek, die zou moeten worden verzoend, zou eischen, dat of de voorstanders van het thans gevolgde beleid, of de heer Colijn en zijn volgelingen onder de antirevolutionnairen zeer beslist uitgesproken meeningen zouden moeten herzien.

Het Vaderland kan in de opdracht aan den heer Ruys de Beerenbrouck weinig meer zien dan dat volgens constitutioneelen eisch het aanbod om de rechtsche samenwerking te herstellen aan de grootste partij van rechts wordt gedaan. Maar de katholieken zijn zelven zoo overtuigd dat een rechtsch kabinet onder katholieke signatuur geen levensvatbaarheid zou hebben, zoo al een rechtsch ministerie ooit vitaal zou kunnen wezen, dat het blad van den heer Aalberse schreef: wat de katholieken betreft zou het niet verstandig zijn als grootste partij aanspraak op voorrang in deze te maken. Dat zou immers beteekenen, dat bij het optreden van een rechtsch kabinet altijd een katholiek premier zou moeten zijn.

De Volkskrant schrijft:

Het Haagsche bericht spreekt voorts van een kabinet steunende op de rechterzijde, met andere woorden op de katholieke en de protestantsch-christelijke partijen; een kabinet dus, dat voorheen het coalitie-kabinet werd genoemd.

Dit is niet het verrassende in deze opdracht, althans voor ons katholieken niet, omdat onzerzijds bij herhaling is verklaard, óók door officieele publicaties van het partijbestuur, dat onze voorkeur, krachtens beginsel en traditie, uitgaat naar een samenwerking der rechtsche partijen.

Een standpunt, dat op 3 Juli door ons katholieke kiezerskorps op eclatante wijze is bekrachtigd.

Het verrassende is de opdracht aanstonds aan een katholiek staatsman is verstrekt, al zijn we 't met de Maasbode eens, dat voorzeker de geschikte persoon aan 't werk is gezet.

Overigens is deze opdracht in den constitutioneelen zin wel in overeenstemming met den uitslag der verkiezingen van 3 Juli, want de heer Ruys behoort tot de eersten van de partij die, althans van de groote partijen, het meest klinkend vertrouwensvotum der kiezers ontving.

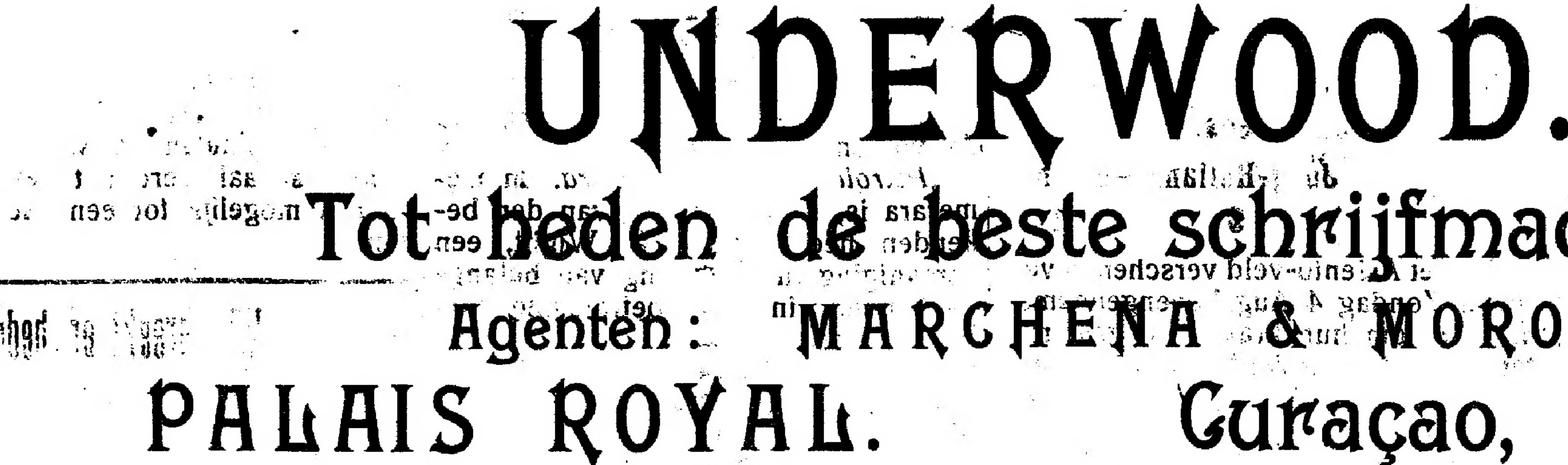
Wij wenschen voorts om meer dan een reden, dat de aangezochte formateur slagen zal.

Het schijnt ons namelijk de eenige kans te bieden op herstel van het normale parlementaire regiem, en dus op verwezelijking van den wensch, die in ons land vrij algemeen wordt gedeeld.

Dit is ook naar onze overtuiging in het belang des lands, en beantwoordt beter aan onzen constitutioneelen regeeringsvorm dan het „intermezzo" der laatste jaren.

Bovendien zijn wij stellig overtuigd, dat de aangezochte formateur bij het opstellen van zijn program en de keuze zijner medewerkers zeer bijzondere aandacht zal schenken aan de Arbeidsparagraaf van het verkiezingsprogram der R. K. Staatspartij.

Een regeeringsprogram voor de komende vier jaren zal natuurlijk nog meer moeten omvatten, want daar zijn op verschillend gebied belangrijke en lastige vraagstukken hangende — men denke slechts aan het Indische bestuur; de verhouding met België enz.; — maar het slagen van den heer Ruys houdt zeker ook in, dat een frisch sociaal bewind wordt gevoerd in overeenstemming met de desiderata van het katholieke verkiezingsprogram.

Op deze en meer andere gronden steunt de wensch, dat de heer Ruys zijn opdracht zal kunnen vervullen.

De taak waar hij voor staat is niet gemakkelijk, en we moeten er niet op rekenen dat het met 'n handomdraaien in orde zal zijn.

Is er echter kans voor een parlementair kabinet steunende op de rechterzijde, dan behoort de heer Ruys tot de weinigen, die in de formatie ook kunnen slagen.

Meer zouden we op 't oogenblik niet durven zeggen, want de positie van de partijen der rechterzijde is niet van dien aard, dat de conclusies maar voor het trekken zijn.

De politieke wateren zijn de laatste jaren troebel geweest, en óók als de goede wil er is, zal het nog niet zoo vlot gaan elkander te vinden.

De traditioneele „afwachtende houding" is thans wel zeer passend en geraden.

Vliegdiensten in Venezuela.

Wat aan *Scadta* (De Duitsch-Colombiaansche Vlieg Mij.) en aan de *Pan-American-Airways Incorp.* niet is mogen gelukken, daarin is dezer dagen een Fransche Vlieg Mij. wèl geslaagd, nl. om in Venezuela een vliegdienst op te richten en dit land ook met de buitenwereld door luchtlijnen te verbinden.

Bij het sluiten van het jaarlijksch Congres in Caracas op 17 Juli ll. deelde Dr. ARN. BORJAS, President van den Senaat, mede: „Het Parlement heeft een belangrijk contract goedgekeurd betreffende het snel postverkeer door middel van vliegmachines."

Meer bijzonderheden daaromtrent bracht den volgenden dag de Fransche advocaat Mr. PIERRE COLIN JEANNEL, hoofd van de speciale Fransche zending voor de Handels-Luchtvaart in Zuid-Amerika, die kort te voren dit contract met de Regeering van Venezuela had afgesloten.

In een Conferentie op den 18 Juli te Caracas gehouden, [illegible] C. JEANNEL mede, [illegible] Luchtvaart Mij. voor Post- en Handels Luchtverkeer, sinds Maart 1928 tusschen Frankrijk en Zuid-Amerika geregelde luchtdiensten onderhoudt.

Op het oogenblik verbinden hare luchtlijnen Frankrijk, (via Spanje, Marocco, Algiers, Fransch-West-Afrika,) met Brazilië, Argentinië, Uraguay, Paraguay, Chili en Bolivia.

Over deze drie werelddeelen leggen hare vliegtuigen elke week een afstand af van 47,860 K. M. in geregelde vliegdiensten.

Deze Compagnie beschikt over een zeer aanzienlijke luchtvloot. Zij heeft 270 vliegmachines in dienst met totaal 1500 motoren, met totaal 600.000 P. Kr.

Voor reizen over zee heeft zij vliegtoestellen met motoren van totaal 1000 P.Kr. en is nu doende watervliegtuigen in dienst te nemen, die een snelheid van 200 K.M. per uur kunnen ontwikkelen en 1000 K.G, nuttige last kunnen meenemen, uitsluitend bestemd voor den overtocht over den Oceaan.

Bovendien beschikt zij nog over 14 vliegmachines van 500 ton en 4 van 2.500 ton. Zij heeft reeds 30 vliegvelden met hangars en 16 stations voor korte golf opgericht.

Het contract, wat deze Cy. met de Regeering van Venezuela heeft afgesloten, is niet enkel een concessie van Venezuela aan deze Mij. maar zij beoogt ook positieve samenwerking van het Gouvernement met deze Mij.

Zoo zal b.v. het personeel vóór deze vliegdiensten in Venezuela voor een zeer groot gedeelte, ook uit Venezolanen bestaan, ook Venezolanen zullen zelfs als vliegeniers met deze vliegtuigen opstijgen.

In Venezuela zelf zullen de volgende luchtlijnen worden geopend: 1. Maracay—Maracaibo; 2. Maracay—Ciudad Bolivar, welke afstanden in 3½ uur zullen kunnen worden afgelegd zoowel voor passagiers als postvervoer en onder zulke gunstige condities van comfort, veiligheid en bezuiniging, dat geen enkel ander bestaand middel van vervoer daarmee kan vergeleken worden. Men zal voortaan niet meer spreken van zooveel dagen, maar slechts van enkele uren reizen.

Ook de verbinding van Venezuela met het buitenland zal op zeer bevredigende wijze worden opgelost. De correspondentie uit Europa zal in 5 dagen kunnen aankomen, en die van Zuid-Amerika in 3 of 4 dagen, al naargelang van de plaats van herkomst of bestemming.

En dat alles tegen een betrekkelijk billijk tarrief, zoodat het speciaal hooger tarief voor brieven niet eens zooveel zal bedragen als nu *per woord* voor een telegram betaald wordt.

Een chef-vliegenier met een speciaal vliegtuig zal reeds terstond deze verschillende routes in studie nemen, terwijl voor deze verschillende luchtlijnen drie moderne vliegmachines verwacht worden, die reeds met den meesten spoed door MR JEANNEL, het hoofd der zending, besteld zijn.

Over de verbinding met Curacao vonden we nog niets vermeld.

BERICHTEN

Welkom!

Woensdagmorgen keerde Zijne Exc. Gouverneur FRUYTIER, en Familie, per H, M. „Hertog Hendrik" van zijn inspectiereis naar de Bovenwindsche eilanden hier terug.

Wij bieden Zijne Exc. en Gezelschap onze eerbiedige welkomstgroeten aan.

Naar wij vernemen, heeft de reis een zeer goed verloop gehad.

Woensdag 24 Juli 's avonds ten 6 uur van hier vertrokken, kwam de „Hertog Hendrik" Zaterdagmorgen te St. Martin aan. De Gezaghebber kwam aanboord Zijne Excellentie en Gezelschap verwelkomen. Op de versierde pier had de officieele ontvangst plaats. Daarna begaven Zijne Exc. en Gezelschap zich naar de woning van den Gezaghebber, waarvoor de schoolkinderen der openb. en bijzondere scholen stonden opgesteld, die enkele vaderlandsche liederen zongen. Aan Mevr. FRUYTIER werden bouquetten aangeboden.

In den loop van den morgen bezocht Zijne Exc. de landsgebouwen. Des namiddags werd een tocht om het eiland gemaakt, waaraan ook de officieren van H.M. Hertog Hendrik deelnamen. Ook werd een bezoek gebracht aan het Fransch gedeelte Marigot, en aan den Maire.

Wegens rouw heeft Zijne Excellentie geen officieele receptie gegeven. Wel was er Zaterdagavond receptie [illegible] drik.

Zondagmiddag werd, vergezeld door de officieren, een rijtoer gemaakt.

Maandagmorgen verleende Zijne Exc. audientie, terwijl daarna de scholen, ook van Simpson'sbay, bezocht werden.

Dinsdagmorgen vertrok Zijne Exc. naar St. Eustatius, waar Zijne Exc. wederom plechtig ontvangen werd, zooals op St. Martin. Des namiddags werd te paard een bezoek gebracht aan den Gouvernements aanplant van ananas en cocos. Woensdagmorgen bezocht Zijne Exc. de scholen. Daarna verleende Zijne Exc. audientie en werd vervolgens een bezoek gebracht aan de plantage Zeelandia, terwijl ook de gevolgen van de September-stormramp, en de 28 nieuwe huisjes in oogenschouw werden genomen.

Donderdagmorgen vertrok men naar Saba, waar Zijne Exc. en Gezelschap aan de baai door den wnd. Gezaghebber begroet werden. Daarna begaf men zich naar de Bottom, waar de officieele ontvangst plaats had. Des namiddags werden de landsgebouwen en de scholen van de Bottom bezocht. Vrijdagmorgen werd een bezoek gebracht aan St. Johns, waarna des middags audientie werd verleend.

Zaterdagmorgen begaf Zijne Exc. zich naar Windwardside, waar Zijne Exc. en Gezelschap plechtig ontvangen werd door de schoolkinderen.

Daar volgens dienstorder de Nederl. Marine bij voorkeur zoo weinig mogelijk op Zondag vaart, werd de dag van vertrek bepaald op Maandag.

Maandagmorgen om 10 uur lichtte de „Hertog Hendrik" het anker, en kwam hier Woensdagmorgen om 8 uur binnen.

Commissie van onderzoek.

Woensdagmiddag arriveerden hier per S. S. „Simon Bolivar" de heeren A. HOORWEG, oud-Hoofd van de Alg. Politie in Ned-Indië, en A. H. BENNEWITZ, oud-Kolonel van het Ned.-Indische Leger en oud-militair-Commandant van Atjeh, aan wie toegevoegd is de Inspecteur 1e klasse der Haagsche Politie, W. A. Rieken.

Genoemde Commissie is ter beschikking van den Gouverneur gesteld voor een administratief-technisch onderzoek naar het optreden van de militaire en politioneele autoriteiten op Curaçao tijdens [illegible] overval en aangaande de functionneering van den [illegible] incident.

Wij wenschen de heeren van harte welkom!

Hulde aan de dapperen.

De Commissie, bestaande uit de heeren J. B. SUAREZ D. ZALM, J. H. JONCKHEER en Ch. J. HENRIQUEZ, die zich spontaan gevormd heeft om gelden in te zamelen voor een gedenksteen op het graf der drie dappere militairen, VAAS, VAN ZUILEN en MARCUSSE, gevallen op het veld van eer, en tevens tot steun van de nagelaten betrekkingen, maakt bekend dat de collecte heeft opgebracht de som van f. 3379,67.

Dank aan de Commissie en de gevers.

Staking.

Maandag ll. zijn een 40 tal Hollandsche en Surinaamsche draaiers van de Isla in staking gegaan. Naar wij vernemen is de reden hiervan de onevenredige betaling. Wij vernemen, dat men niet tot een accoord is gekomen en de stakende werklieden ontslagen zijn.

Inbraak.

In den nacht van Woensdag op Donderdag is er inbraak gepleegd in het Pension Metropole, Breedestraat Otrabanda. Door middel van een ladder is de dief aan de achterzijde het huis weten binnen te dringen. Vermoedelijk is de dader dezelfde die gedurende de laatste weken te Pietermaai heeft ingebroken, en dien men nog steeds niet heeft kunnen pakken. Naar wij vernemen heeft de dief zich met ongeveer f. 3000 aan goudgeld uit de voeten gemaakt.

Alg. Ned. Verbond. Groep Ned. Antillen.

De vergadering op Donderdagavond was, naar gewoonte, maar heel matig bezocht. Behalve 5 leden van 't Bestuur waren er nog 11 leden aanwezig.

Wegens de ontslagname van het bestuurslid E. S. C. de Veer Abrahamsz, was 't eerste plaatsvervangend lid opgeschoven, zoodat er dus een nieuw plaatsvervangend lid moest gekozen worden.

Het Bestuur stelde als candidaten voor de heeren Manrique Capriles en R. S. de Lannoy. Op verzoek van verschillende leden werd de heer Holstein ook candidaat gesteld, en bij de stemming met 9 stemmen gekozen.

Daarna kwam punt 2 in behandeling: Vertegenwoordiging van de groep op de Alg. [illegible] bondswet.

Het Bestuur stelde voor geen vertegenwoordiger te zenden en zich niet met de zaak in te laten, dit om de vele moeilijkheden eraan verbonden.

Er ontspon zich een levendige gedachtenwisseling, waarvan het resultaat was, dat bij stemming besloten werd wel een vertegenwoordiger te zenden, met het mandaat, de wijzigingen door het Hoofdbestuur voorgesteld, te steunen, terwijl er tevens prijs op werd gesteld, dat de oude stelregel van 't Verbond om zich niet in te laten met godsdienstige en staatkundige kwesties, streng zou gehandhaafd blijven; tevens werd het verlangen te kennen gegeven om neutraal te blijven tegenover het amendement van de Groep Nederland, in zake vermindering van afdragen van contributie gelden aan het Hoofdbestuur, en vast te houden aan het in de Verbondswet daaromtrent bepaalde. Het Bestuur zal met de persoon van den vertegenwoordiger onderhandelen.

Bij de rondvraag werd voorgesteld, om voortaan de oproep voor de vergadering ook te publiceeren in de Amigoe di Curaçao en de Emmabode.

Op de vraag wat de plannen van het Bestuur zijn voor de toekomst, deelde heer De Pril mede, dat de propagandacommissie een propaganda-avond voorbereidt, binnen 2 maanden te geven. Verder deelde de Voorzitter mee, dat in studie is de organisatie van geregelde vertooning van Nederlandsche films, een z. g. Nederlandsch journaal, terwijl Pater Euwens heeft toegezegd een lezing te houden over den oorsprong van den naam „Curaçao".

't Vaderland gered.

Per S.S. „Simon Bolivar", is er Woendag hier uit Holland aangekomen één, zegge en schrijve, één fusilier, niet voor politiedienst bestemd.

Commentaar overbodig.

De revolutie in Venezuela.

Wat ervan is, is moeilijk te zeggen. Allerlei berichten doen de ronde. Doch zooals 't maar al te vaak gaat, die 't weten zeggen het niet, en die 't zeggen, weten 't niet. Daarom is 't zaak alle loopende geruchten maar onder het strengste voorbehoud aan ta nemen.

Eind verleden week liep 't gerucht dat Coro, Cumana en Guanta in de macht der revolutionairen zijn, als ook de oorlogsboot „Mariscal Sucre". Een ding is wel zeker, dat 't er nog lang niet pluis is. Van Coro komen berichten, dat de toestand er met den dag erger wordt, voortdurend wordt er gevochten, zoodat vele families op een gelegenheid wachten om weg te trekken.

In dank ontvangen.

het jaarverslag der Ned. Ind. Gas Mij. over het jaar 1928.

Kindertoeslag.

Naar wij vernemen, heerscht er groote ontevredenheid onder de ambtenaren met kinderen, over de door den heer J. C. Henriquez voorgestelde en door den K. R. met 5 tegen 4 stemmen aangenomen beperking van kindertoeslag tot f. 500.

De kindertoeslag wordt gegeven, vooral met het oog op groote gezinnen die de basis en de kracht vormen van de maatschappij. Hierover zouden we heel wat kunnen schrijven. Laat men dan ook wat royaler zijn en de grens wat hooger stellen, om de zware lasten waaronder deze groote gezinnen gebukt gaan, zooveel mogelijk te verlichten. We hopen dat Zijne Exc. het Bestuursvoorstel handhave.

Amerikaansche ingenieurs in Venezuela vermoord.

Een heele expeditie omgekomen.

Wij lezen in de Holl. bladen:

Naar uit Caracas wordt gemeld is een expeditie van Amerikaansche ingenieurs en geologen, die in Venezuela petroleumbronnen exploreeren door leden van een dwergstam uitgemoord.

De expeditie is in de „jungle" omgekomen, gedood door de vergiftige pijlen van een vijandigen bergstam.

De expeditie bestond ten deele uit beproefde ingenieurs met tropische evaring, ten deele uit jongelieden, die zich er bij hadden aangesloten uit avontuurlijke overwegingen.

Vlootaalmoezenier.

Per S. S. „Simon Bolivar" kwam een vlootaalmoezenier voor de protestantsche bemanning van H. M. „Hertog Hendrik" aan.

Kerkelijke wijdingen.

Op 15 Aug. a.s. zal Mgr. Vuylsteke ten half negen in de Rozenkranskerk te Pietermaai de H.H. Kleine orden, behalve het Subdiakonaat toedienen aan onzen landgenoot, JULIO HENRIQUEZ.

De Miraculeuse Medalje.

Donderdagavond was de St. Annakerk vol geloovigen voor de plechti[illegible] Mis zijn, waaronder de Papiamentsche gebeden der Medalje aan de geloovigen zullen worden uitgereikt.

Correspondentie.

T. O. S. S. neme ons niet kwalijk, dat wij niet meer op die onverkwikkelijke zaak kunnen terug komen.

O. i. hebben wij het hoor en wederhoor in meer dan voldoende mate toegepast. We kunnen nu de zaak met een gerust hart aan het beleid van Zijne Exc. den Gouverneur overlaten.

Redactie.

Holl. Bank voor West-Indië.

Morgen is het 10 jaar geleden, dat de Holl. Bank voor West-Indië zich hier vestigde. Iedereen kan zich overtuigen welk een vlucht deze bank in die 10 jaar genomen heeft, en hoe zij aller vertrouwen geniet. Met onze beste wenschen voor den gestadigen bloei, bieden wij onze welgemeende gelukwenschen aan zijn actieven en sympathieken Directeur, den heer Küp, en het verder personeel dezer Bank.

Het Vrijwilligers-korps.

Vrijdagavond 2 Aug., den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin Moeder, was het nieuw-opgerichte Vrijwilligers-korps, onder de leiding van den heer C. N. WINKEL en Luitenant C. L. M. JANSSENS van het Korps Mariniers, vereenigd in de vergaderzaal van het Barge's Bad op het Rif, ter plechtige opening van het vergaderlokaal.

De plechtigheid werd bijgewoond door den heer C. S. GORSIRA JPEz. lid van den Raad v. Bestuur, Luitenant BERGER, wnd. Commandant der Troepen, de Heeren VAN DER BIEZEN en WEITJENS, Leden van het Hof van Justitie, SCHROEDER, Insp. van het Onderwijs, CAPRILES en MADURO, de vertegenwoordigers van de pers en verschillende leden der militaire politie.

Een orkest zette het „Wien Nederlandsch Bloed" in, dat door allen staande werd aangehoord. Daarna nam de Heer WINKEL het woord.

Hij zeide, hoe hij op den dag na de treurige gebeurtenis van 8 Juni, het gemis van een Vrijwilligers-korps gevoelde; hij vond het jammer, dat het Curacaosche Weerbaarheidskorps waarvan hij de eer had commandant te zijn, en waarvan hij door zijn lang verblijf in het buitenland verplicht was de leiding op te geven, rustend was. De gedachte kwam bij mij op, zoo zeide spr. om een Vrijwilligerskorps in het leven te roepen, en toen alle vrijwilligers verzameld waren in het Waterfort om twee uur des middags om hulp te verleenen aan Luitenant Berger, en ik de opdracht kreeg om de leden van het korps te laten aantreden, kwam in mij de eerste aanmoediging om deze gedachte door te zetten, maar het besluit had ik toch niet genomen.

Pas toen ik ondervond dat er werkelijk door elk lid met ambitie gewerkt werd om orde en rust te handhaven, toen ik mij overtuigde dat er volharding onder de manschappen was en deze hunne opdrachten naar behooren uitvoerden, en ik aangemoedigd werd door onze militairen, zoo aan ons vereenigd, met zooveel vertrouwen in ons, besloot ik geen moeite te besparen om dit Vrijwilligerskorps op de been te brengen.

Op den 23sten Juni heb ik allen die tot dit Korps wenschten toe te treden opgeroepen op het Tennisveld van mijne Villa Maria.

Ik heb toen duidelijk gezegd dat ik een korps wil hebben van mannen waarop wij kunnen rekenen. Ik heb gezegd, dat soldaatje spelen voor een lolletje of pronken in een mooi uniform het doel van de vereeniging niet is.

Ik heb gezegd dat ik bij ondervinding de moeilijkheden ken die zich voordoen om door „vrije" burgers de wetten en reglementen van het militairisme te doen gehoorzamen.

Verder heb ik een ieder opmerkzaam gemaakt op de verplichtingen waaraan zij zich vrijwillig onderwerpen en op de ontevredenheid die heerschen zal bij het maken van promotiën.

Ik heb mij beschikbaar gesteld om naast allen te staan om het doel te bereiken, ik heb gezegd dat ik geen moeilijkheid te groot zal vinden om er tegen op te komen.

Ik heb duidelijk gezegd dat ik geen titel in het korps wil behalen en dat ik de kans wil geven aan een, onder allen met volstrekte meerderheid van stemmen gekozen om commandant te worden.

Slechts mijn wensch om Militaire macht en vrijwilligers aan elkander te schakelen om als één macht de rust te handhaven en onze vlag te doen eerbiedigen, is mijn doel geweest, toen ik de menchen bij elkander riep om dit korps in het leven te roepen.

[illegible] gehouden, welke volkomen geslaagd is.

Medewerking hebben wij gekregen van Militaire zijde zoover deze verstrekt kon worden.

Aangewezen werd door Kapitein Borren (een groot voorstander van ons Korps) de eerste luitenant der Mariniers Janssens om ons met raad en daad bij te staan om een Vrijwilligerskorps in optima forma op te richten en ik moet zeggen dat hij dit met hart en ziel doet.

De Luitenants Isbrucke en Meibo om en verder de onderofficieren Schlag en Winkel, de heeren de Jongh, Jansen, Daal en Schouten hebben zich aangesloten bij ons en hebben samen met de leden van het Rustende C. W. K., n. l. de sergeant Mayoor Hernandez en de sergeanten Marrugg en Garcia, de instructiën van de leden op zich genomen en ik moet hierbij bekennen dat de goede prestatie van deze instructeurs ons Korps in korten tijd een flinken duw in de goede richting gegeven heeft.

Z. E. de Gouverneur van Curaçao heeft zijne beste krachten en hulp aangeboden.

Kapitein Borren en Luitenant Bergen staan aan ons gesloten.

De lokale pers juicht ons toe.

Ik meen dat wij alle recht hebben om te gelooven dat binnenkort veel te verwachten is van ons en dat wij een gedisciplineerd Korps zullen hebben, waarop, als noodig, gerekend kan worden.

Maar laten wij niet voorbarig zijn, laten wij ons eerst voorbereiden, laten wij goed gedisciplineerd zijn alvorens diensten te doen.

Het is daarom, dat ik, alvorens verder te gaan, een hartelijk woord van dank wil richten aan Z. E. den Gouverneur van Curaçao, en de Curaçaosche Pers, aan Kapitein Borren en Luitenant Berger en de geheele Militaire macht;

Aan alle instructeurs, aan het Muziekkorps Santa Cecilia, aan allen die zich hebben ingeschreven als lid van het Korps.

Ook den heer A. D. Capriles, Oud-Majoor-Commandant van de Curaçaosche Schutterij, een woord van dank voor de bereidwilligheid in hem ondervonden om ons bij te staan.

Verder een woord van dank aan den Heer S. A. L. Maduro, die zijne volle medewerking heeft aangeboden.

Last but not least, een hartelijk woord van dank aan Luitenant Janssens, die zooveel ambitie voor onze vereeniging heeft, dat wij hem al beschouwen als een onmisbaar lid.

Door uwe tusschenkomst, hooggeachte Luitenant Janssens, onzen dank aan de Marine die zeer zeker ook be-

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

Antwoord van den Minister.

Stationneering van een marine-vaartuig.

De gesneuvelde militairen.

Op de vragen van het Tweede Kamerlid, den heer Boon, betreffende de weermacht in Curaçao en blijvende stationneering van een marinevaartuig met een landingsdivisie in de Caraïbische wateren, heeft de minister van Koloniën mede namens den minister van Defensie geantwoord:

Het is juist, dat onder den vorigen commandant der troepen de sterkte van het garnizoen in Curaçao gemiddeld 100 man — niet totaal ongeoefende manschappen, doch geoefende infanteristen — heeft bedragen. Aan een in dien tijd binnengekomen aanvraag om aanvulling van het garnizoen werd niet voldaan, omdat het garnizoen niet meer op volle sterkte werd gehouden in verband met de toenmaals aanhangige en sedert tot uitvoering gebrachte plannen om de politiediensten aan het garnizoen op te dragen, hetgeen een algeheele wijziging in de recruteering van Curaçao met zich bracht.

Inderdaad zijn er op het Waterfort eenige kanonnen, die evenwel uitsluitend bestemd waren — en nog zijn — tot het afgeven van saluutschoten; scherpe patronen zijn daarvoor uiteraard niet aanwezig; de bediening van deze vuurmonden (verouderd marinegeschut) geschiedde en geschiedt door daarin bedreven manschappen van het garnizoen. Reeds sedert eenigen tijd beschikt de bezetting over mitrailleurs.

De regeering heeft reeds voor den overval maatregelen genomen om de sterkte der militaire bezetting op te voeren en het gehalte der troepen, alsmede de bewapening te verbeteren. Voor wat betreft de vermeerdering van de troepensterkte, wordt verwezen naar de Mm. van Toelichting, behoorende bij het wetsontwerp tot wij- [illegible] der Rijksbegrooting [illegible]

Blijvende stationneering [illegible] logsvaartuig in de Caraïbische [illegible] ren ligt niet in de bedoeling der regeering (Curs. A. d. C.); wel werd reeds voor het onlangs gebeurde de wenschelijkheid gevoeld, jaarlijks gedurende eenige maanden een oorlogsbodem in die wateren verblijf te doen houden, zooals dit in de beide voorafgegane jaren geschied is.

Voorts is, naar de minister dezer dagen in de Eerste Kamer mededeelde, de aanschaffing van een vaartuig, voorzien van de noodige bewapening en geheel of gedeeltelijk te bemannen met marinepersoneel, in overweging ten behoeve van de uitoefening van het politietoezicht in de havens en langs de kusten van de Benedenwindsche eilanden.

Op de vragen van het Tweede Kamerlid, den heer Duys, betreffende de houding der regeering, o.m. tegenover de nagelaten betrekkingen van de militairen, die bij de onlangs in Curaçao plaats gehad hebbenden overval het leven lieten en betreffende de begrafenis der gedoode militairen, heeft de minister van Koloniën geantwoord:

De regeering heeft er zich toe bepaald, den tijdelijk zaakgelastigde te Caracas telegrafisch in den nacht van 9 op 10 dezer in kennis te stellen met de uit Curaçao ontvangen berichten en hem op te dragen de Venezolaansche regeering daaromtrent aanstonds in te lichten.

De tijdelijk zaakgelastigde heeft zich van die opdracht mondeling gekweten en zijn mededeeling nadien schriftelijk aan den Venezolaanschen minister van Buitenlandsche Zaken bevestigd. Van die gelegenheid heeft de zaakgelastigde gebruik gemaakt om aan de regeering de deelneming van het gezantschap te betuigen met het sneuvelen van generaal Laclé.

Voor het mededeelen aan de betrokken families van het overlijden van de drie bij de troepen op Curaçao dienende militairen is — op de voor [illegible] — telegrafisch de tusschenkomst van de betrokken burgemeesters ingeroepen, met verzoek de daarvoor in aanmerking komende familieleden op omzichtige wijze met het gebeurde in kennis te stellen. Evenmin als dit gebruikelijk is bij het sneuvelen in Ned.-Indië van officieren en minderen van het leger aldaar is een bewijs van deelneming door of namens de regeering aan de betrokken families gezonden.

De begrafenis van de gevallen militairen heeft overeenkomstig de daaromtrent bestaande bepalingen op 's lands kosten plaats gehad. Mocht voorts zijn bedoeld, te vernemen, of bij de regeering plannen bestaan om het stoffelijk overschot van de gevallenen naar Nederland over te brengen — iets, waarop in de dagbladpers en door enkele familieleden der gevallenen reeds is aangedrongen — dan wordt er de aandacht op gevestigd, dat er geen redenen aanwezig zijn om in dezen een andere houding aan te nemen dan gebruikelijk tegenover in Ned.-Indië gevallen militaire en burgelijke landsdienaren. Ook overigens bestaat hiertoe geen reden, omdat hun stoffelijk overschot, zij het niet in Nederland, toch in Nederlandschen bodem begraven is.

De toekenning van pensioen en onderstand aan de nagelaten betrekkingen der hierbedoelde in Curaçao in en door den dienst omgekomen landsdienaren zal geschieden naar analogie van de voor Nederlandsch-Indië ter zake laatstelijk bij het Kon. besluit van 26 Mei 1920 getroffen regeling.

VAN A TOT Z UIT DE LUCHT GEGREPEN.

Prof. Gerretson had in een bijeenkomst van de Nationale Unie verteld dat de Amerikaansche regeering zich naar aanleiding van het gebeurde op Curaçao met een waarschuwing tot onze regeering zou hebben gericht. Dit is op gezag van bevoegde zijde tegengesproken. Het secretariaat van de Nationale Unie heeft daarop getracht door breedvoerige uitlegkunst de bewering van Prof. Gerretson te handhaven. Wel heeft ook minister de Geer in een rede te Zwolle dit verhaal nog eens tegensproken, maar om een einde te maken aan dergelijke vertelsels uit troebele bron is het wellicht nuttig de insinueerende poging tot rechtpraterij zoo ondubbelzinnig te ontzenuwen, dat tot voortzetting van deze methode geen ruimte meer overblijft.

De N. R. Ct. kan nu op goed gezag verzekeren, dat noch mondeling, noch schriftelijk, noch rechtstreeks, noch middelijk eenige mededeeling van den bedoelden aard onze regeering heeft bereikt. Zelfs heeft er toevalligerwijze geen aanraking tusschen Nederlandsche en Amerikaansche regeeringsorganen plaats gevonden, zoodat de voorstelling van prof. Gerretson van a tot z uit de lucht is gegrepen.

DE „KOLONIEN" EN DE KABINETSFORMATIE.

„Het Huisgezin" schrijft 13 Juli l. l.

Er zijn nog andere onderwerpen dan de regeling van het geschil met België en onze handelspolitiek, die bij de vorming van een parlementair kabinet zorg zullen baren.

Een daarvan is wat men kortheidshalve het koloniale vraagstuk kan noemen.

Het bevat méér, maar toch in de allereerste plaats de verhouding van Oost-Indië tot Nederland, hetgeen voor een groot gedeelte wordt beheerscht door de plaats, welke men aan de inheemsche bevolking toekent.

We staan èn als gevolg van den wereldoorlog, èn als gevolg van de rustelooze actie, welke Moskou in Oost-Azië ontplooit, tegenover een probleem van heel anderen omvang dan voor een kwarteeuw.

Men moet voorzichtig zijn met aan de Indischgasten uit de oude school de beslissing te laten, en als hoogste practische wijsheid de uitspraak der ondernemers te aanvaarden, dat zij geen Internationale Arbeidsconferentie van doen hebben en zelf het best weten, welke arbeidsmethoden en -regelingen voor hun bedrijven deugen en welke niet.

Bij het vermoedelijk te voeren overleg over de mogelijkheid van een rechtsch parlementair kabinet moet het Indische vraagstuk volle aandacht hebben.

Men mag in de blijdschap over 'n een oogenblik verondersteld accoord omtrent onderwerpen van sociale, economische, financieele, buitenlandsche en militaire politiek, niet te licht over Indië heenglippen, want een verzuimde stevige afspraak zou straks een bron van onaangenaamheden en erger kunnen worden.

Mag men, in het kader van de groote lijnen die het nagestreefde accoord zullen raken, ook aan West-Indië denken?

Een gebiedsdeel van geringen omvang (indien we enkel aan de „kolonie" Curaçao denken) en een bevolking van nog lang geen honderdduizend inwoners.

Maar: de verrassing van Willemstad heeft ons internationaal in opspraak gebracht; wat zich daar in die „noche triste" heeft afgespeeld, mag in geen geval met zoo beschamend resultaat herhaald worden.

Maar: de Bovenwindsche eilanden verkeeren in een voor de bevolking zoo deerniswaardigen economischen toestand, zij worden stil-aan zoo ontnederlandscht, dat de feitelijke annexatie door de Vereenigde Staten slechts een kwestie van tijd lijkt.

Het is mooi, dat particulieren in ons land een commissie hebben gevormd om een onderzoek in te stellen naar de nooden en behoeften der eilanden Boven den wind, — of liever, het is een kaakslag voor de regeering, dat particulieren haar dit werk uit handen nemen.

Neen, niet alleen Oost-Indië, ook West-Indië moet een beurt krijgen bij het parlementairpolitiek overleg: onze naam als koloniale mogendheid is er mee gemoeid.

Uit 't Buitenland.

MUSSOLINI OVER DE OPVOEDING DER JEUGD.

De „Osservatore" verdedigt de rechten der Kerk.

Men seint uit Rome aan de M a a s b:

De Osservatore Romano bevat onder den titel „Christelijke jeugdopvoeding" een polemiek tegen een passage in de rede, door Mussolini tot de leiders van het Milaneesche fascisme gehouden.

In die rede had de duce o.a. beweerd: „De jonge generatie komt geheel aan ons en wij zijn niet van plan eenigerlei uitzondering toe te laten op dezen ernstigen fundamentalen regel. De jongeren moeten opgevoed worden in den goeden geest van fascistische discipline en het is daarom noodzakelijk, dat zij naarstiglijk en regelmatig de instellingen bezoeken, welke het regime voor hen heeft in stand gezet en alleen die."

Het pauselijk orgaan herinnert, in verband met deze uitlating, aan de bepalingen betreffende de vrijheid der katholieke actie en de daarmee samenhangende jeugdorganisatie, gelijk ze ook in verschillende paragrafen van het concordaat werd vastgelegd.

Het blad vraagt, of Mussolini's woorden een toespeling bevatten op de katholieke actie en de Kerk en zegt, dat wanneer dit zoo is, zij onvereenigbaar zijn met vroegere verklaringen.

Wanneer de opvoeding in burgerlijken zin aan den staat toekomt, dan komt de godsdienstige opvoeding, herhaalt de O s s e r v a t o r e R o m a n o, aan de Kerk toe.

De instellingen der katholieke actie zijn speciaal door het concordaat gewaarborgd en de O s s e r v a t o r e vindt het daarom onbegrijpelijk, waarom onlangs in Palermo een verordening werd uitgevaardigd waarbij het voor onwettig werd verklaard, dat iemand tegelijkertijd tot de staatsjeugdorganisaties behoort en tot de Katholieke actie.

VLIEGTUIGEN IN DIENST VAN DE MISSIE.

De Oceaanvlieger Köhl naar Afrika.

De Oceaan-vlieger Köhl heeft de benoeming tot luchtvaart-directeur der katholieke missiecongregatie de „Miva" aanvaard. De „Miva," een door de Franciscaansche monniken geleide organisatie, is de eerste missie, die bij haar werk in Afrika gebruik maakt van vliegtuigen.

Haar directeur is pastoor Schulte te Keulen, een vroegere collega van Köhl.

De Oceaanvlieger zal zich in Februari a.s. naar Zuid-West-Afrika begeven, om zich te belasten met de organisatie van den vliegdienst der „Miva"

DE KEIZER VAN JAPAN OVER HET KATHOLICISME.

Waardeering voor het werk der Missionarissen.

Dezer dagen ontving de keizer van Japan bezoek van den Franciscaanmissionaris Langevin. De mikado onderhield zich op zeer vriendschappelijke wijze met den pater en toonde een buitengewone kennis te bezitten van de Westersche beschaving, speciaal van de Fransche cultuur.

Hij betuigde zijn groote sympathie voor de katholieke missionarissen en hun onbaatzuchtigen arbeid, die door ieder weldenkend Japanees ten zeerste wordt gewaardeerd.

Bij het afscheid gaf de keizer hem een kostbare vaas ten geschenke met ingebrande crysanten en vlinders, een kunstwerk uit de Imushina-periode.

De aanleiding tot dit bezoek was het feit, dat pater Langevin een zoontje van een lid der keizerlijke familie met eigen levensgevaar gered had uit een gevaarlijken draaikolk, waarin het kind op het punt stond van te verdrinken, waarvoor de keizer den moedigen missionaris zijn dank wilde betuigen.

DE VEREENIGDE STATEN VAN EUROPA.

Een initiatief van Briand.

Naar de Fransche bladen melden, moet Briand het plan hebben op de a.s. vergadering van den Volkenbond te Genève een plechtigen oproep tot de volken te richten om een eersten stap in de richting van de Vereenigde Staten van Europa te doen.

Briand wil dan het vraagstuk eener economische federatie van alle naties van Europa aan de orde stellen.

Het is mogelijk, dat hij van dit plan reeds op de a.s. diplomatieke conferentie melding zal maken.

Briand heeft over dit plan reeds een voorloopige gedachtenwisseling met de Europeesche regeeringen gevoerd en kon daarbij het succes boeken, dat de meeste staten, die lid van den Volkenbond zijn, zonder voorbehoud hun instemming met dit grootsche plan hebben betuigd.

Briand zou voorstellen nog in den loop van dit jaar een conferentie te houden om de grondslagen voor een nieuwe organisatie van Europa vast te stellen.

Het plan van Briand is nog tamelijk vaag, hoewel hij er reeds een schets van heeft uitgewerkt, waarvan het belangrijkste gedeelte het vraagstuk der opheffing van de tolbarrières op het Europeesche vasteland behandelt.

De „Matin" schrijft naar aanleiding van het plan van Briand tot het houden van een conferentie ter voorbereiding van de Vereenigde Staten van Europa, dat, wanneer de vraagstukken betreffende de liquidatie van den oorlog in den loop van dezen zomer in gunstigen zin zijn opgelost, men in de laatste maanden van het jaar een poging zou kunnen doen tot stichting van een Europeesche federatie.

Deze moet drieledig van aard zijn, n.l. economisch, financieel en politiek. Economisch zal men moeten komen tot regeling van de productie zoowel als tot regeling van de consumptie, tot het nivelleeren der Europeesche markten. Op financieel gebied zullen de middelen van het gezamenlijke Europeesche vasteland gebruikt kunnen worden voor het verleenen van algemeen nuttig geachte credieten. Politiek zal de taak bestaan in het scheppen van een internationale macht, die de veiligheid waarborgt.

DE OPSTAND IN MEXICO.

Het einde nabij. — In 19 jaar meer dan een millioen dooden.

Uit Mexico wordt gemeld, dat gedurende de laatste vier-en-twintig uur ongeveer duizend opstandelingen in den staat Jalisco zich aan de regeeringstroepen hebben overgegeven.

Onder hen bevindt zich één der vooraanstaande leiders der opstandelingen.

In verschillende deelen van het land zetten intusschen kleine geïsoleerde groepen haar strijd tegen de regeering nog voort. Volgens schatting van den voormaligen Minister van buitenlandsche zaken onder de Callesregeering hebben sedert het begin der opstandige beweging tegen president Diaz in 1910 meer dan 1.120.000 Mexicanen hun leven in burgeroorlogen verloren.

reid is om ons bij te staan; uwe tegenwoordigheid in ons Korps bewijst ons dat.

Nu, mijne kameraden, wil ik overgaan tot de opening van deze onze plaats van samenkomst.

Mijne bedoeling is, dat wij elkander goed leeren kennen, en als wij alleen bij elkander komen onder de lessen, zal dit niet gauw gaan; daarom wil ik de gelegenheid geven om Land- en Zeemacht en Burgerwacht zooals ik beloofd heb, aan elkander te schakelen.

Ziehier de reden waarom ik vrijen toegang tot dit gebouw aangeboden heb aan Land- en Zeemacht.

Met hart en ziel, kameraden, biedt het Vrijwilligerskorps U vriendschap aan in de hoop dat wij allen één worden.

Een hartelijk woord van welkom aan allen, Land- en Zeemacht, Pers en verdere uitgenoodigden.

Laten wij hopen dat een ieder mede zal werken om van de Nederlanders geboren in het Noorden van Europa en die geboren in West-Indië één te maken.

Laten wij hopen dat het voorbeeld, hetwelk het vrijwilligerskorps door mijn tusschenkomst thans geeft, strekken zal om den scheidsmuur tusschen Nederlander, geboren in het Noorden van Europa en die geboren in West-Indië, voor goed af te breken, en dat wij voortaan van Nederlanders kunnen spreken zonder onderscheid van geboorteplaats. — Allen die op den laatsten avond voor de aankomst van de „Kortenaer" tegenwoordig waren in het Waterfort, zullen zich zeker wel herinneren de hartelijke woorden, van Kapitein Borren, toen hij de Burgerwacht ontsloeg, en zullen wel voelen dat zijne meening ook was, deze wacht aan zijne Militairen te schakelen; hij heeft immers gezegd: „Uwe diensten zijn onbetaalbaar;" maar als bewijs van mijne dankbaarheid bied ik U mijne diensten aan, zoover het kan en ben ik bereid kaartjes uit te reiken aan allen die het wenschen om onze Cantine en het Militaire Tehuis te bezoeken. — Allen zullen ook moeten bekennen dat Militairen en Burgers zich één gevoelden gedurende de droevige weken. Hartelijk zijn kapitein, luitenants en allen tegenover ons geweest. Het is toch natuurlijk, ons streven is één, onze vlag is één.

Laten wij zweren deze te beminnen en te verdedigen boven alles. [illegible] wij voor deze opening [illegible] eenig.

Heden herdenken wij immers den verjaardag van H. M. de Koningin Moeder, van Haar, die hoewel als vreemdelinge in ons land gekomen, altijd geweten heeft onze vlag hoog te houden.

Laten wij God smeeken, Haar voor [illegible] jaren te sparen.

[illegible] wij vol geestdrift en met dankbaar[illegible]pen:

„Lang [illegible]inde en hooggeachte Ko[illegible]

Ik hoop dat allen lang veel plezier zullen hebben van deze plaats van samenkomst.

Ik stel voor dezen dronk te wijden aan H. M. Koningin Wilhelmina, aan het Huis van Oranje, met de verzekering dat wij zullen waken voor het hooghouden van de Nederlandsche vlag.

Leve onze geliefde Koningin!

Nadat de hr. WINKEL z'n speech beëindigd had, speelde het orkest het „Wilhelmus". De champagne ging rond en luid weerklonken de viva's op Hare Majesteit.

Luit. JANSSENS vroeg het woord, op de eerste plaats om den Heer Winkel en de manschappen zijn dank te betuigen. Naar aanleiding van 't door den hr. W. gezegde, meende spr. te moeten opmerken dat Koningin Emma wel als vreemdelinge gekomen, doch geen vreemdelinge gebleven was. Steeds heeft zij met haar volk meegeleefd, zich van alles uit alle deelen van haar rijk op de hoogte gehouden. Spr. spoorde de manschappen aan om steeds trouw de oefeningen, ook schietoefeningen bij te wonen. Want 't is er maar niet om te doen, om met een mooi pakje aan door de straten te flaneeren, tot bewondering van de resp. moeders en zusjes en meisjes, maar om mannen te zijn, waarop in uren van gevaar te rekenen valt. Dit hoopt spreker te bereiken.

Luit. BERGER bracht even in herinnering, hoe op den bewusten morgen van 9 Juni, toen de vrijwilligers zich in zoo grooten getale kwamen aangeven, ze niet vroegen om een mooi pakje, maar om een geweer en revolver, om wapenen ter verdediging van hun vaderland, en om mede te helpen de rust en veiligheid te handhaven. Daarvoor en voor den goeden geest die ze bezielde, bracht spr. ze openlijk dank.

De hr. J. A. HERNANDEZ sprak nog een woord van dank tot den heer Winkel. Zonder den heer Winkel is 't niet mogelijk te slagen met de vorming van een Vrijwilligerskorps. Daarom hoopt spr. dat de hr. W. het woord dat hij geen titel zoekt en aan een ander de plaats van Commandant wil inruimen, zal terugnemen en jaren lang als Commandant het korps moge leiden en tot volle ontwikkeling brengen.

Hierna werd de vergadering gesloten.

Sport.

Voetbalwedstrijd.

R. K. V. V. Jong-Holland—Asiento.

Op het Asiento-veld verschenen verleden Zondag 4 Aug. bovengenoemde elftallen om hun krachten te gaan meten voor den „Asiento" wisselbeker".

Voor *Jong-Holland* werd de wedstrijd tevens beschouwd als een middel van „revanche" voor hun verlies op den 2den Aug ll. tegen „*Asiento*" met 2—1.

De tribune was stampvol, we merkten veel Hollandsche dames op.
Het publiek was hevig geinteresseerd bij den uitslag.

J.-H. verscheen met twee invallers, daar de gebroeders LEERS niet waren opgekomen.

In de tribune werd veel gesproken over het spel en in 't algemeen gaf men wel aan „*Asiento*" de kans, tot en zelfs met 2 a 3 tegen 1.

Om 4.30 p.m. verschenen de Heeren de Koning, Schouwé en Welhous, respectievelijk, scheidsrechter en lijnrechters.

Na eenige schermutselingen op 't middelveld was de eerste aanval voor „*Asiento*", die verplaatst werd op Asiento's helft door *Sibilon*, de backspeler van J.-H. Er kwamen nu verschillende aanvallen aan weerskanten. „*Asiento*" met haar long en *J.-H.* met een keurige combinatie in schort passing.

Een staaltje van mooi samenspel bracht dan in de 10de minuut, het eerste punt voor *Asiento*.

Le Fèvre kreeg den bal, liep naar voren, zette over naar *Opschoor* die opzettelijk *buitenspel* werd gesteld door *Sintiago*.

Opschoor gaf een keihard schot in den hoek, dat *Lamper* passeerde.

„*Asiento*" leidt met 1—0. Een hoera onder de Hollanders, en bij de Curaçaoenaars doodsche stilte.

Tot nu toe was het spel vrij tam, maar nu en dan gaven enkele heeren toch wel blijk, neiging te hebben eventueel tot forscher daden en tot nijdiger spel bereid te zijn.

Vijf minuten later is 't *Jourdain* die met een fijn schot *Asiento's* lat scheert.

De rust kwam met 1—1.

Na de rust begon de tweede helft. We kregen direct een verwoeden strijd, van veel sneller tempo; de minzaamheid dreigde somtijds te verdwijnen.

J.-H's voorhoede kwam weer meer in actie.

Sintiago zette voor met een mooie boog. *Mali* stopte den bal en passeerde naar *Dijkshoff* die mis trapte, *Provence* kreeg het leder, gaf over aan *de Windt*, deze op zijn beurt met een boog naar *Tweeboom*, die den bal langs de lijn liet vallen.

Asiento nam den ingooi, *Tweeboom* draaide den bal op 't doel, [illegible] voor de voeten van *Michel*, die onmiddelijk een ren ondernam, de beide backs passeerde, schoot en de bal zat.

J.-H. leidt 2—1.

Dit doelpunt werd vriendelijk ontvangen door de Curaçaoenaars, terwijl onder de Hollandsche toeschouwers stilte.

Asienio trapte af en er ontstonden eenige schermutselingen.

Jourdain kreeg den bal, dreef op 't doel aan, en op een afstand van ± 2 meter van 't doel af, werd hij door een speler van de tegenpartij vastgehouden met de handen verloor hierdoor de kans om zijn vereeniging weer een puntje rijker te maken.

Geschreeuw onder 't publiek, maar de scheidsrechter blies niet; had 't zeker niet gezien.

'n Massa fouten werden begaan van beide kanten, die de scheidsrechter ongestraft liet passeeren.

Ongeveer 5 minuten voor tijd wist *d. c. Gomez* nog eens 't leder met een kopslag in 't net te jagen, hetgeen den toestand bracht op 3—1.

Het einde kwam met 3—1.

NABETRACHTING. We hebben in 't algemeen een goeden wedstrijd gezien, enkel de leiding was slecht.

Indien de wereldberoemde Nederlandsche scheidsrechter *Groothoff* dezen wedstrijd had bijgewoond, dan zou hij zeker hebben moeten huilen over de leiding.

Het is zeker aan te bevelen om bij zulke interessante wedstrijden goed getrainde leiders er mee te belasten.

Mijn gelukwenschen aan *J.-H.* voor de overwinning en aan *Asiento* een sporthanddruk voor hun mooi geleverd spel.

J. A. HERNANDEZ.

Uit Suriname.

„De West" van 4 Juni schrijft:

„Meermalen is betoogd, dat Suriname eigenlijk de aangewezen leverancier is van rijst, groenten en vruchten voor Curaçao, dat naast zijn eigen consumptie, ook door drukke scheepvaart ongetwijfeld groote hoeveelheden dezer artikelen kan opnemen. Indien het mogelijk blijkt een snellere verbinding dan de tegenwoordige met de zusterkolonie tot stand te brengen, kan zich stellig een levendige handel ontwikkelen. Onlangs heeft de voorzitter der Koloniale Staten, de heer Drielsma, de aandacht van den Gouverneur op deze belangrijke aangelegenheid gevestigd, doch tot dusverre is niet naar buiten gebleken dat eenige stap in de gewenschte richting is genomen."

***

In het zelfde blad lezen wij nog de volgende berichten:

„*Petroleum in Demerara.* In Demerara is onder leiding van den bekenden heer Percy C. Wight, een vereeniging in wording van belanghebbenden in het petroleumonderzoek aldaar.

Volgens een bericht in de Argosy heeft men thans ook in het Essequebodistrict olie gevonden. Monsters daarvan zijn opgezonden naar Georgetown.

Petroleum-onderzoek in Nickerie. Het wordt meenens met het onderzoek in Nickerie. Met de „Oranje Nassau" zijn 140 ton machinerieën aangevoerd, waaronder twee locomobielen van zeven ton (welke vermoedelijk alleen door de Prinses Juliana naar Nickerie zullen kunnen worden vervoerd). Per eerstvolgende mail wordt hier verwacht de heer Vingerhoets, in gezelschap van een boormeester. Zij brengen nog zestig ton machinerieën mede.

***

„De West" van 7 Juni schrijft over een stuk steenkool uit Nickerie gevonden op een paar voet diepte op een perceel aan de Corantijn, tegenover het Papegaai-eiland.

„De West" kan niet beslisssen of het product werkelijk steenkool is, en merkt op dat, indien de kolonie een mijnbouwkundig bureau rijk was de vondst aanleiding zou geven tot een nader onderzoek. Is het blad wel ingelicht, dan is men van particuliere zijde bezig met een onderzoek.

***

Aan een particulier schrijven uit Curaçao over de petroleumvooruitzichten in Suriname ontleent „De West" het een en ander. De schrijver blijft pessimist. In ieder geval, meent hij, zouden, indien er werkelijk spuiters worden aangeboord, deze wel voorloopig in reserve moeten blijven.

De markt is zoo gevoelig, dat men zelfs de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij op elk gebied ziet bezuinigen. Om overuren te ontgaan, heeft men avond-, dag- en nachtploegen ingesteld. Tot aanstelling van nieuw personeel wordt weinig overgegaan. In hoofdzaak bepaalt men zich tot aanvulling van ontslagen krachten. Groote werken geschieden niet meer in eigen beheer, doch in aanbesteding. Op de vrachtauto's worden Surinaamsche chauffeurs aangesteld, omdat dit leidt tot minder reparatie. Het aantal marconisten op de schepen wordt ingekrompen. De vaart der schepen wordt zoodanig geregeld, dat de booten in Maracaibo met vloed aankomen, dus niet op getij behoeven te wachten, terwijl eveneens gezorgd wordt, dat het tijdverlies voor de havenbrug van Curaçao tot een minimum beperkt blijft.

[illegible] kos- ten van een schip gedurende een halven dag.

De C.P.I.M. dankt haren gestadigen bloei aan haar ligging aan de route van vele schepen. Die ligging is zelfs gunstiger dan van Aruba, waar nu ook twee maatschappijen — in een waarvan Henry Ford groote belangen moet hebben — in opkomst zijn, die echter nimmer den omvang zullen bereiken van de C.P.I.M.

Dat er kapitaal gevonden zou worden om nieuwe raffinaderijen op te richten in Suriname, acht de schr. zeer twijfelachtig. Op zijn best zou dus Suriname olie kunnen produceeren ter verwerking in raffinaderijen elders. Maar de olie moet dan van hoog gehalte zijn, wil het transport loonend zijn.

De Bataafsche schijnt zich den laatsten tijd te interesseeren voor sommige republieken in Zuid-Amerika, getuige de gestadige verplaatsing van employé's naar Chili en Argentinië, terwijl omgekeerd Chilenen en Argentijners voor de C.P.I.M. worden ingevoerd.

Het zwakke punt in het petroleumbedrijf van Curaçao is, dat het voor den aanvoer van grondstoffen afhankelijk is van Venezuela, een land met vaak vreemde verrassingen. De mogelijkheid zou dan ook niet uitgesloten zijn olie van Suriname te kunnen betrekken. Voorloopig echter zijn helaas de kansen voor mijn geboorteland niet gunstig."

DANKBETUIGING.

Hiermede betuig ik mijn hartelijken dank, voor de zeer goede behandeling tijdens mijn ziekte op Curaçao, aan den Zeergeleerden Heer Dr. QUADEKKER en de Zusters van het R. K. Hospitaal.

W. NOORDIJK.

a.b. ss. „Van Rensselaer".

B. Koker ✝.

„*Het Algem. Handelsblad*" van 25 Juni schrijft:

„In het Burgerziekenhuis te Amsterdam overleed de heer B. Koker die in Suriname zich de concessie voor petroleumexploitatie verwierf.

De heer Koker [illegible] met die concessie aanvanke[illegible] veel tegenslag gehad, tot [illegible] jaar in de buurt van Nic[illegible] werd gevonden. Hij hee[illegible] aldelijk beklaagd over [illegible] medewerking van de zijde van het Surinaamsche gouvernement en die klacht vond steun in de pers van Paramaribo. De heer Koker vertoefde in Nederland, om de middelen te vinden, om op groote schaal verder te exploreeren en zoo mogelijk tot een bedrijf te komen.

In hoever die pogingen reeds tot succes hadden geleid en in hoeverre er dus kans bestaat op totstandkoming van een petroleumbedrijf, konden wij nog niet vernemen

Het ware wel zeer te betreuren als door dit overlijden weer een kansje voor Suriname verloren zou gaan."

Officieele berichten.

van de vorige week.

Aan Mej. S. Oberg, telefoniste bij 's Lands Telefoondienst alhier is, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en Mej. Anna Arends is als zoodanig benoemd.

De tijd. schrijver N. Rojer, werkzaam ter Gouvernements-Secretarie is overgeplaatst naar het Postkantoor alhier.

Mej. S. M. M. Boom is benoemd tot tijdschrijfster en werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie.

Aan den tijd. agent van politie 2e klasse L. W. Venendaal, gestationneerd op Aruba, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit s' Lands dienst verleend.

De kommies ten parkette van den Procureur-Generaal alhier, A. W. de Haseth is bevoegd verklaard om zoo noodig het openbaar ministerie bij het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden waar te nemen.

De kommies-entreposeur A. W. Marugg is benoemd tot kommies-verificateur, de hoofdkommiezen F. E. de Jongh en J. St. J. Ossenkopp zijn bevorderd tot kommiezen-entreposeur, de kommiezen E. van Kwartel en D. Davelaar tot hoofdkommiezen der belastingen, de hulpkommiezen E. P. Nepomuceno, J. M. de Windt Ez., J. N. Hooi, P. de Palm en A. J. Hernandez tot kommiezen der belastingen, en tot hulpkommiezen der belastingen zijn benoemd Eusebio Pascual, Jose R. Spencer, Julian T. Conquet en J. P. Henriquez.

Mevr. M. G. L. Harms-Besanger is, gedurende de vrijstelling van dienst voor den tijd van veertien dagen verleend aan Mej. S. M. H. Ferguson, tijdelijk aangesteld als kweekelinge bij de Voorbereidende klassen verbonden aan de Wilhelminaschool op Curacao.

De Heer P. A. Simon is benoemd tot klerk en werkzaam gesteld ter Inspectie der belastingen.